

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Protesty społeczne Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Etnologia Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Antropologii i Kulturoznawstwa Poziom studiów studia drugiego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 20ETNS.2FN.14769.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Fakultatywny Blok zajęciowy Przedmioty nieprzypisane	
Koordynator zajęć	Agata Stanisz		
Prowadzący zajęcia	Agata Stanisz		
Okresy Semestr 1, Semestr 2, Semestr 3, Semestr 4	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 30, Egzamin		Liczba punktów ECTS 5

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Prezentacja klasycznych teorii protestów, oporu i konfliktu społecznego – w tym antropologicznych.
C2	Zaznajomienie osób studenckich z wybranymi rodzajami konfliktów i protestów społecznych (np. protesty rolnicze, środowiskowe, NIMBY, non-violent actions, marsze).
C3	Wskazanie na możliwość stosowania różnych perspektyw teoretycznych i metodologii w badaniach nad protestami (np. z zakresu antropologii rzeczy, antropologii dźwięku, antropologii wizualnej, ekologii politycznej).
C4	Analiza wybranych protestów (np. strajki kobiet 2016-2020, protesty rolnicze, protesty wybranych grup zawodowych, protesty ekologiczne).
C5	Praktyczne zaznajomienie osób studenckich ze sposobami prowadzenia badań antropologicznych, tworzenia dokumentacji i opisu protestów.
C6	Wyrobiecie w osobach studenckich umiejętności rozumienia dynamiki życia społecznego.
C7	Wzmocnienie umiejętności krytycznego myślenia, wyszukiwania i łączenia informacji, realizacji kwerend, raportowania, streszczania i konstruktywnego wypowiadania się.

Wymagania wstępne

Pożądana jest umiejętność posługiwania się językiem angielskim, która pozwoli na czytanie tekstów ze zrozumieniem a także oglądanie oraz słuchanie materiałów audiowizualnych (podcasty, webinary, filmy).

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Orientuje się w klasycznych teoriach, koncepcjach i metodologiach badań nad konfliktem, oporem i protestem.	ETN_K2_W01, ETN_K2_W02, ETN_K2_W03, ETN_K2_W04, ETN_K2_W08, ETN_K2_W09, ETN_K2_W10	Praca pisemna
W2	Zna podstawową literaturę przedmiotu oraz badaczki i badaczy zajmujących się zagadnieniem protestów społecznych.	ETN_K2_W01, ETN_K2_W02, ETN_K2_W03, ETN_K2_W04, ETN_K2_W05, ETN_K2_W09, ETN_K2_W10	Praca pisemna
W3	Zna i potrafi zastosować kluczowe kategorie analityczne oraz metodologie charakterystyczne dla resistance studies.	ETN_K2_W02, ETN_K2_W04, ETN_K2_W05, ETN_K2_W08, ETN_K2_W10	Praca pisemna

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
W4	Orientuje się w rodzajach protestów społecznych. Potrafi je analizować krytycznie.	ETN_K2_W04, ETN_K2_W07, ETN_K2_W08, ETN_K2_W09, ETN_K2_W10	Praca pisemna
W5	Zna możliwości teoretyczne i analityczne m.in. antropologii rzeczy, dźwięku, ekologii politycznej w badaniach nad protestami.	ETN_K2_W01, ETN_K2_W02, ETN_K2_W03, ETN_K2_W04, ETN_K2_W05, ETN_K2_W07, ETN_K2_W08, ETN_K2_W09, ETN_K2_W10	Praca pisemna
W6	Zna polską „specyfikę” protestów społecznych: orientuje się w ich historii, kontekstach politycznych, ekonomicznych i społecznych. Zna aktualne prawo odnoszące się do protestów.	ETN_K2_W04, ETN_K2_W08, ETN_K2_W09, ETN_K2_W10	Praca pisemna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Zna i potrafi zastosować kluczowe kategorie analityczne oraz metodologie charakterystyczne dla resistance studies.	ETN_K2_U01, ETN_K2_U04, ETN_K2_U05	Projekt, Praca pisemna
U2	Orientuje się w rodzajach protestów społecznych. Potrafi je analizować krytycznie.	ETN_K2_U01, ETN_K2_U03, ETN_K2_U05, ETN_K2_U07	Projekt, Praca pisemna
U3	Zna możliwości teoretyczne i analityczne m.in. antropologii rzeczy, dźwięku, ekologii politycznej w badaniach nad protestami.	ETN_K2_U01, ETN_K2_U04, ETN_K2_U05, ETN_K2_U07	Projekt, Praca pisemna
U4	Rozumie społeczno-kulturowy aspekt protestów oraz potrafi krytycznie odczytać powiązane z nimi polityki i ekonomie.	ETN_K2_U01, ETN_K2_U04, ETN_K2_U05, ETN_K2_U06, ETN_K2_U07	Projekt, Praca pisemna
U5	Potrafi sformułować projekt, zrealizować go, podsumować i zaprezentować (praca zespołowa).	ETN_K2_U01, ETN_K2_U03, ETN_K2_U04, ETN_K2_U05, ETN_K2_U06, ETN_K2_U07, ETN_K2_U08, ETN_K2_U09	Projekt
Kompetencje społecznych - Student/ka:			
K1	Orientuje się w rodzajach protestów społecznych. Potrafi je analizować krytycznie.	ETN_K2_K06, ETN_K2_K07, ETN_K2_K10	Projekt, Praca pisemna
K2	Zna możliwości teoretyczne i analityczne m.in. antropologii rzeczy, dźwięku, ekologii politycznej w badaniach nad protestami.	ETN_K2_K01, ETN_K2_K06, ETN_K2_K07, ETN_K2_K10	Projekt, Praca pisemna

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K3	Rozumie społeczno-kulturowy aspekt protestów oraz potrafi krytycznie odczytać powiązane z nimi polityki i ekonomie.	ETN_K2_K01, ETN_K2_K04, ETN_K2_K06, ETN_K2_K07, ETN_K2_K08, ETN_K2_K10	Projekt, Praca pisemna
K4	Potrafi sformułować projekt, zrealizować go, podsumować i zaprezentować (praca zespołowa)	ETN_K2_K01, ETN_K2_K02, ETN_K2_K03, ETN_K2_K10	Projekt

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	ZAJĘCIA NR 1: Zajęcia organizacyjne. Wprowadzenie: przegląd wybranej literatury przedmiotu.	W2, W4, U2, U5, K3, K4	Konwersatorium
2.	ZAJĘCIA NR 2: Protest – bunt – opór – konflikt jako koncepcje antropologiczne.	W1, W2, W3, U1, U4, U5, K3, K4	Konwersatorium
3.	ZAJĘCIA NR 3: Wprowadzenie do resistance studies.	W1, W2, W3, W5, U1, U3, U4, U5, K2, K3, K4	Konwersatorium
4.	ZAJĘCIA NR 4: Protesty i działania bez użycia przemocy (non-violent actions Gene’a Sharpa).	W1, W2, W3, U1, U2, U4, U5, K1, K3, K4	Konwersatorium
5.	ZAJĘCIA NR 5: Yppies i „Steal this Book” – analiza podręcznika dla protestujących.	W3, U1, U2, U4, U5, K1, K2, K3, K4	Konwersatorium
6.	ZAJĘCIA NR 6: Projekcja filmu „Proces siódemki z Chicago”	W4, U1, U2, U4, K1, K3	Konwersatorium
7.	ZAJĘCIA NR 7: Protesty i konflikty społeczne w Polsce – kontekst polityczny i prawny.	W2, W4, W6, U1, U2, U4, U5, K1, K2, K3, K4	Konwersatorium
8.	ZAJĘCIA NR 8: Rzeczy oporu.	W4, W5, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3, K4	Konwersatorium
9.	ZAJĘCIA NR 9: Akustemologia protestów i protest songi	W4, W5, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3, K4	Konwersatorium
10.	ZAJĘCIA NR 10: Protesty NIMBY vs. slow activism i miękki opór.	W1, W2, W3, W4, W6, U1, U2, U4, U5, K1, K3, K4	Konwersatorium
11.	ZAJĘCIA NR 11: Aktywizm środowiskowy a protesty.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3, K4	Konwersatorium
12.	ZAJĘCIA NR 12: Analizy 01: protesty rolnicze.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, U4, U5, K1, K2, K3, K4	Konwersatorium
13.	ZAJĘCIA NR 13: Analizy 02: protesty wybranych grup zawodowych.	W1, W2, W3, W4, W6, U1, U2, U4, U5, K1, K3, K4	Konwersatorium

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
14.	ZAJĘCIA NR 14: Analizy 03: protesty aborcyjne, czarne protesty, strajki kobiet.	W1, W2, W3, W4, W6, U1, U2, U4, U5, K1, K2, K3, K4	Konwersatorium
15.	ZAJĘCIA NR 15: Analizy 04: protesty w ruchu (marsze, parady, procesje).	W1, W2, W3, W4, W6, U1, U2, U4, U5, K1, K2, K3, K4	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Wykład konwersatoryjny, Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Demonstracje dźwiękowe i/lub video, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	1. Obecność na zajęciach. 2. Aktywny udział w zajęciach. 3. Przygotowanie do zajęć. 4. Przygotowanie projektu protestu społecznego (praca zespołowa). 5. Końcowa praca pisemna (analiza wybranego protestu społecznego).

Literatura

Obowiązkowa

1. „Czas Kultury”, nr 4(195).
2. Kolankiewicz L. (2005) Antropologia widowisk. Zagadnienia i wybór tekstów, Warszawa. (wybrane fragmenty)
3. „Journal of Resistance Studies”, <https://resistance-journal.org/> (wybrane artykuły).
4. Pasieka A., Zielińska K. (2015) Opór i dominacja: antologia tekstów, Kraków. (wybrane fragmenty).
5. Turner V. (2005) Gry społeczne, pola i metafory. Symboliczne działanie w społeczeństwie, przeł. Wojciech Rusakiewicz, Kraków. (wybrane fragmenty).
6. Turner V. (2005) Od rytuału do teatru. Powaga zabawy, przeł. Małgorzata i Jacek Dziekanowie, Warszawa. (wybrane fragmenty).

Dodatkowa

1. Szczesiak, Magdalena. 2021. „Populus to był lud, proszę państwa”. Wizualne archiwum protestów chłopskich okresu transformacji. Widok. Teorie i Praktyki Kultury Wizualnej, nr 31, <https://doi.org/10.36854/widok/2021.31.2464>
2. Gabriel Klaeger. 2013. Dwelling on the road: routines, rituals and roadblocks in Southern Ghana. Africa, 83(3): 446-469.
3. Hoffman, A. 1971, Steal This Book, Pirate Edition.
4. Ślosarski, B. 2018. Mobilność artefaktów protestu. Maski Guya Fawkesa w cyklu kontestacji 2008-2017. „Prace Kulturoznawcze” 22, nr 4, s. 83-97.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	30

Czytanie wskazanej literatury	30
Przygotowanie pracy pisemnej	35
Przygotowanie projektu	35
Przygotowanie do zajęć	20
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 150
Liczba punktów ECTS	ECTS 5

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
ETN_K2_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznego rozwijania zainteresowań i kompetencji zawodowych
ETN_K2_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do organizowania i koordynowania działań własnych i innych na rzecz interesu publicznego
ETN_K2_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do właściwego określania priorytetów służących realizacji określonego celu badawczego/zadania w trosce o etykę i prestiż zawodu etnologa/antropologa kulturowego
ETN_K2_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania współczesnych problemów cywilizacyjnych związanych z wykonywaniem zawodu etnologa/antropologa kulturowego we współpracy z ekspertami
ETN_K2_K06	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do czynnego, odpowiedzialnego i przedsiębiorczego udziału w życiu kulturalnym i społecznym
ETN_K2_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do twórczego i świadomego korzystania z wiedzy na temat złożoności zjawisk kulturowych, organizacji i funkcjonowania kultury, znaczenia jej poszczególnych elementów i historycznej zmienności form oraz etnokulturowej różnorodności świata
ETN_K2_K08	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do odpowiedzialnego, tolerancyjnego i rozumiejącego angażowania się na rzecz innych kultur w interesie publicznym
ETN_K2_K10	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wnikliwej obserwacji i identyfikacji najważniejszych problemów etycznych, politycznych, społecznych i ekonomicznych współczesnego świata
ETN_K2_U01	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować nowe informacje z wykorzystaniem różnych źródeł, sposobów interpretacji oraz technik informacyjno-komunikacyjnych formułując krytyczne sądy z wykorzystaniem wiedzy z zakresu etnologii/antropologii kulturowej i dyscyplin pokrewnych
ETN_K2_U03	Absolwent/ka potrafi samodzielnie i w zespole, także kierując jego pracami, zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować działania wobec innych zmierzające do stałego i systematycznego rozwijania w sposób krytyczny zdolności i zainteresowań w zakresie etnologii/antropologii kulturowej
ETN_K2_U04	Absolwent/ka potrafi integrować wiedzę i umiejętności z zakresu etnologii/antropologii kulturowej oraz dyscyplin pokrewnych w złożonych i nietypowych sytuacjach związanych z wykonywaniem zawodu etnologa/antropologa kulturowego
ETN_K2_U05	Absolwent/ka potrafi samodzielnie i w zespole, także kierując jego pracami, przeprowadzić pogłębioną oraz krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów i dziedzin kultury, stosując oryginalne podejścia uwzględniające najnowsze trendy w etnologii/antropologii kulturowej i w dyscyplinach pokrewnych
ETN_K2_U06	Absolwent/ka potrafi merytorycznie argumentować, formułować wnioski oraz tworzyć syntetyczne podsumowania i wypowiadać się na temat wybranych problemów z zakresu etnologii/antropologii kulturowej z wykorzystaniem własnych poglądów i poglądów innych autorów w zróżnicowanych kręgach odbiorców
ETN_K2_U07	Absolwent/ka potrafi wykorzystywać różne kanały i techniki komunikacyjne w kontaktach ze specjalistami w zakresie etnologii/antropologii kulturowej oraz nauk pokrewnych, a także popularyzować wiedzę o etnologii/antropologii kulturowej, dziedzictwie kulturowym oraz wytworach kultury i jej instytucjach
ETN_K2_U08	Absolwent/ka potrafi przygotować właściwe dla etnologii/antropologii kulturowej złożone i zróżnicowane formalnie prace pisemne o charakterze naukowym
ETN_K2_U09	Absolwent/ka potrafi przygotować i przedstawić właściwe dla etnologii/antropologii kulturowej oraz pograniczy różnych dyscyplin naukowych, zróżnicowane formalnie wystąpienia ustne, w tym zabierać głos w dyskusjach i debatach na temat współczesnych problemów cywilizacyjnych
ETN_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób pogłębiony przedmiot i metodologię etnologii/antropologii kulturowej oraz jej twórcze zastosowania w działalności profesjonalnej

Kod	Treść
ETN_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób pogłębiony specjalistyczną terminologię z zakresu etnologii/antropologii kulturowej oraz terminologię właściwą dla dyscyplin pokrewnych
ETN_K2_W03	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób pogłębiony główne tendencje rozwojowe etnologii/antropologii kulturowej oraz ich znaczenie w wyjaśnianiu fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji
ETN_K2_W04	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób usystematyzowany i pogłębiony zasady antropologicznej interpretacji zjawisk kulturowych w złożonych kontekstach środowiskowych, w tym społecznym, ekonomicznym, prawnym i etycznym
ETN_K2_W05	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób pogłębiony powiązania etnologii/antropologii kulturowej z różnymi dyscyplinami naukowymi umożliwiające interdyscyplinarne integrowanie perspektyw badawczych
ETN_K2_W07	Absolwent/ka zna i rozumie specjalistyczne metody analizy, interpretacji, wartościowania i problematyzowania charakterystyczne dla wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych w zakresie etnologii/antropologii kulturowej oraz nauk pokrewnych
ETN_K2_W08	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym znaczenie wiedzy przedmiotowej w powiązaniu z wiedzą z zakresu prawa autorskiego, etyki zawodowej i przedsiębiorczości niezbędnych do rozwiązywania złożonych problemów społecznych i kulturowych zorientowanych na zastosowania praktyczne w różnych dziedzinach działalności zawodowej etnologa i antropologa kulturowego
ETN_K2_W09	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób pogłębiony kompleksowość natury, złożoność uwarunkowań i historyczną zmienność języka, kultury i społeczeństwa
ETN_K2_W10	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób pogłębiony najważniejsze problemy społeczno-kulturowe współczesnego świata, w tym instytucji kulturowych